

Esas sayısı:1977/132

Karar sayısı:1978/6

"...

II. MAHKEMENİN GEREKÇESİ ÖZETİ :

16/6/1964 günlü, 477 sayılı "Disiplin Mahkemeleri Kuruluşu Yargılama Usulü ve Disiplin Suç ve Cezaları Hakkında Kanun" un kısa süreli kaçma ve izin süresini geçirme suçlarına ilişkin 52. maddesinin (A) fıkrasında, kıtasından veya görev yerinden kaçanlardan altı gün içinde kendiliğinden gelenler on günden bir aya kadar oda hapsi ile cezalandırılmışlardır. Sanığı yargılayan Disiplin Mahkemesi suçun işlendiğini kanıtlayarak sanığa yirmibir gün oda hapsi cezası vermiş, on günlük aşağı hadden daha fazla ceza saptarken "tamdiren" kelimesini kullanmış, başkaca gerekçe göstermemiştir. Oysa adı geçen kanunun 29. maddesinin l numaralı fıkrasının (C) bendi, uygulanan ceza maddesi ve ceza miktarının tayinine mahkemeyi sevkeden hallerin hüküm gerekçesinde gösterileceği kuralını getirmektedir. 32. maddenin (G) fıkrasında da hükmün gerekçesiz oluşu kanuna salt aykırılık olarak gösterilmektedir. 41. maddenin son fıkrasındaki "Disiplin Mahkemesi, bu kanunu uygularken, maddede yazılı cezanın aşağı ve yukarı hadleri arasında cezayı serbestçe takdir eder." kuralı ise yukarıdaki hükümlerle çelişmektedir. Maddede yazılı cezanın aşağı ve yukarı hadleri arasında cezayı serbestçe takdir etmek, cezanın bu hadler arasında takdiri sırasında mahkemenin herhangi bir kısıtlamaya uymak zorunda olmaması anlamına gelir. Bu nedenle ceza saptaması sırasında aşağı hadden uzaklaşılırken gerekçe gösterilmek zorunlu değildir. "tamdiren" denilmesi yeterlidir, hatta fazladır. Gerekçe gösterilmek "serbestçe takdir" hakkına kimi hallerde dokunabilir. Çünkü, gösterilen gerekçe, itirazı inceleyen kurulca yersiz görülerek kabul edilmeyebilir. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin son derecede önemli olan Disiplinini korumak üzere kurulmuş bulunan Disiplin Mahkemelerinin, kanunun 41. maddesinin son fıkrasındaki bu kuralı benimsemesi kanun koyucunun amacına uygun olmakla birlikte bu hüküm Anayasanın 135. maddesinin son fıkrasındaki "bütün mahkemelerin hertürlü kararları gerekçeli olarak yazılır." biçimindeki kurala aykırı düşmektedir.

Bu nedenle 477 sayılı Kanunun 41. maddesinin son fıkrasının iptali gerekir."